

Սուրբ Գրոց Սերտողութիւն : Դաս Թիւ 125

Ֆիզիքական խաւարը որն ծածկեց երկիրը կէսօրին խորհրդանշում էր շատ ատելի ահռելի հոգեւոր խաւարն իսկ վրայ: Կարողում ենք որ կէսօրից յետոյ ժամը երեքին, Յիսուսը մեծ ձայնով աղաղակեց եւ ասեց՝ «Իմ Աստուած, Իմ Աստուած, ի՞նչու թողիր Ինձ» (Մարկոս 15:34): Ոմանք ասում են թէ Յիսուսը սրտաբեկում էր զգում, հարցաքննելով թէ ինչ էր կատարում Իրեն, եւ ի վերջոյ ակնկալում էր Հօրը որ Իրեն ազատէր իսկ ցաւից ու խայտառակութիւնից՝ որն չեկած վերջացաւ Իր յուսահատ եւ շփոթած մահով:

Ուրիշներ բացատրում են որ Յիսուսը պարզապէս Սաղմոս 22ի մէջ նկարագրած տառապանքներն էր ակնարկում եւ արտասանում (համարներ 1-2): Այդ ճիշտ է որ Քրիստոսի խօսած բառերը Սաղմոս 22ից էին՝ որը իր անմիջական ենթահողում Դաւիթին ու նրա տառապանքներին է ակնարկում, սակայն հաշի առնելով իսկ վրայ եղած Քրիստոսի տառապանքների հետ եղած շատ նմանութիւնները, իր ծայրագոյն իմաստով այդ ակնարկում է Մեծագոյն Դաւիթին՝ Յիսուս Քրիստոսին: Եւ թէպէտ Յիսուսը Սաղմոս 22ն էր ակնարկում, այդ պարզապէս մի արտասանութիւն չէր, այլ դրա կատարումը՝ իսկ վրայ եղած Նրա վշտի ու չարհարանքների իրականութեան մէջ:

Հօրիցը թողած – Իր ցաւի եւ տառապանքի մէջ Քրիստոսը միմայն չէր ասում որ Նա այդ սաղմոսի լրացութեան հետ գիտակից էր, իսկ Նա իսկապէս լրացած էր: Իր վշտի ամենասաստիկ պահում նոյնիսկ Իր Հայրը թողեց Նրան իսկ վրայ: Որպէս մեր փոխանորդ եւ մեղք կրողը, Իր ժողովրդի բոլոր մեղքերը դրեցին Յիսուսի վրայ՝ դատականօրէն անիծւած ու պատժւած Աստծուց դրանց փոխարէն:

Հարկ է մեզի ուշադիր լինել որպէսզի այս սխալ չըմբռնենք: Այս դէպքում Յիսուսի աստուածային բնութիւնը չէր լրացւած, ոչ էլ կարող էր լրէր, Աստծուց: Ու չկար որեւէ ճեղք կամ բաժանում Երրորդութեան անձանց միջեւ՝ լինելով կատարեալ յաւիտենական եւ անփոփոխելի միաբանութեան մէջ: Նաեւ Քրիստոսի մարդկային եւ աստուածային բնութիւնները մնացին կատարեալ միութեան մէջ: Այդ ինչ որ Քրիստոսը զգաց ու կրեց իսկ վրայ Իր մարդկային բնութեան մէջ եղած հոգեւոր տառապանքները ու բացարձակ լրացութիւնն էին: Իրականում, Քրիստոսը բոլորովին տեղեակ էր թէ որպէս Աստծոյ Գառը Նա կ'մեռնէր Իր ժողովրդի մեղքերի համար, եւ կ'ստանար Իր վրայ Իր Հօր անզուսպ բարկութեան բաժակը: Այսուհանդերձ, երբ Նա իրապէս դրա մէջից անցաւ, այդ մի բան էր որ Նա երբէք չէր զգացել լինելով ամենաձայնալից տառապանքները, քանի որ Նա Հօրիցը լրացած էր, եւ Նրա սիրոյ ներկայութիւնից ու քաղցր հաղորդակցութիւնից զրկւած էր, եւ մնացել էր առանցի Սուրբ Հոգու մխիթարութեան ու սփոփանքի:

Այսպէս տառապանքի կրման միմիայն միտքը, նոյնիսկ հենց միայն մէկ վայրկեանի համար, կ'իյնի ամենազարհուրելի երեւակայելի բանը (Եբրայեցիս 10:31): Իսկ Քրիստոսը կրեց այս երեք ժամերի համար: Զոյ Բիքին բացատրում է թէ՛ «Այդ մի ժամանակ է այնպէս սեղմւած, այնպէս անսահման, այնպէս ահաւոր ինչպէս լինելով անհասկանալի, եւ ըստ երեւոյթին, անտանելի»: Ահա թէ ինչու Յիսուսը խախտեց Իր լուծութիւնը եւ բարձրաձայն աղաղակեց՝ «Իմ Աստուած, Իմ Աստուած, ի՞նչու թողիր Ինձ»: Կարելի է որ Յիսուսը մտածում էր թէ ինչքան էր տեսելու այդ, եւ երբ էր վերջանալու:

Հակառակ այդինչ որ ոմանք են առաջարկել, Յիսուսը չ'մեռաւ լրացած վիճակում, այլ հենց ինչպէս որ դարձակէտ կայ Սաղմոս 22ում (համարներ 21-22), իսկ վրայ էլ դարձակէտ կար՝ լրացութիւնից դէպի լսողութեան: Թէպէտ Յիսուսը չ'գիտէր թէ ինչքան էր կրելու Հօր բարկութիւնը, Նա վստահացած էր Հօրը՝ փրկելու Իրեն: Եւ երբ մեղքի դէմ եղած աստուածային անէծքը ամբողջովին թափւել էր, Քրիստոսը գիտակցելով այդ դարձեալ աղաղակեց, բայց այս անգամ յաղթութեամբ՝ «Կատարւած է» (Յովհաննէս 19:30): Հօր բարկութիւնը կատարւած էր: Լրացութիւնը կատարւած էր: Խաւարը կատարւած էր: Եւ փրկանատրութեան գործը կատարւած էր: Այդ պահին Հայրը դարձեալ փայլեց Իր երեսը Իր Որդու վրայ, եւ վառեց լոյսերը: Եւ ապա կարողում ենք՝ «Եւ Յիսուսը մեծ ձայնով կանչեց եւ ասեց. Հայր, հոգիս Բն ձեռն եմ աւանդում. եւ այս ասելով հոգի տուաւ» (Ղուկաս 23:46): Այդ վերջին պահում, Յիսուսը ուղղեց Իր աղօթքը Աստծուն եւ յանձնեց Իր հոգին Հօրը ձեռքերի մէջ (Յովհաննէս 10:18):

Ինչպէս որ մեղքի պատիժը մահ է՝ ֆիզիքական ինչպէս նաեւ յաւիտենական մահ (Ծննդոց 2:17, Մատթէոս 25:41, 46), նմանապէս Քրիստոսի մահը միայն ֆիզիքական չէր այլ նաեւ յաւիտենական: Մի սահմանափակ ժամանակում իսկ վրայ Քրիստոսը կրեց Աստծոյ անսահման բարկութիւնը՝ բոլոր Իր ժողովրդի բոլոր մեղքերի դէմ, լիովին եւ բաւարարապէս յագեցնելով Աստծոյ արդարութիւնը: Ահաւոր լրացութիւնը եւ հոգեւոր տառապանքները որոնք Քրիստոսը կրեց, նշում են մարդկային մեղքի ու յանցանքի պիղծ ու հոգեւոր բնոյթը, որոնց համար Քրիստոսը պիտի բաւութիւն կատարէր, եւ փառք Աստծուն որ Նա կատարեց: